

ikastetxeren baten esku uztea duela onena, proposatzen du. Asmo hoek ondo ikusi dira. Lehen parteari dagokionez, esaminiatze erak txosten honek mugatzen dituen punduetan oinharrituko dira; bigarren parteko (proposamendua, hobeto estudiatzeko gelditzen da. Bestalde, bigarren mailako karnet bat ere sortu beharrene premia larria lehenbait lehen bete ahal izateko.

Kintana jaunak, bere aldetik, euskal kulturaren horniduraren esamina programa adierazten du bere txostenean, Euskal Herriaren geografia eta historia oinharritukoaren eskema bat presentatuaz, gure herriaren kulturaz hornidurik dagoenaren agiritzat. Kultura honen premia ikastoletako andereñoetan nabari denez gero, beren maestra-pedagojia jakintzaz aparte (zeren Magisterioko euskal jakintza oso kaxkarra denez gero), hobeto esan, jakintza honez gainera beharra duten tokian agertz ahal izateko. Hemen ere, esamina ondorean agiri bat emango litzake.

Bi txosten horiek mahai gainean uztea erabakitzen da, puntuok astiroago hausnar eta barna ahal ditezen hurrengo batzarrean.

g) "*Xenpelar*" bertso-paper saria: Sariketa honetako mahai-buruen erabakieri jarraituaz, euskaltzainburuak banatzen ditu era honetan: Lehen saria, 2.000 pezetakoa, Joxe Aierberi "Minbizia" bertsoegatik; bigarrena, 1.500 pezetakoa, Manuel Matxaini "Egindako ametsa" gatik; hirugarrena, 1.000 pezetakoa, Mantxolari, "Gosea nagusi" gatik; laugarrena, 500 pezetakoa, Segundo Kalonjeri, "Donostiari" gatik; ohorezko aipamena G. Albizuri, "Xenpelar hil da ehun urtera" gatik.

h) *Aditz batuarien sariketa*: "Hegosa"k antolatutako aditz batua edo aditz baturako sariketaren egoera agertzen da. Idazkari-ordezkoak aditzera ematen du Euskaltzaindiaren agiriaren zer eta zenbat aldiz esaten den sariketa hau aurrera eramateko eta behingoan eta lehenbait lehen zuritu beharra dagoela. Sariketaren mahaiburuko, Lafitte, Alvarez Enparantza eta Berriatua izendatzen dira, eta mahaiburuek han biltzea beren artean erabaki edo besteia hangoak aztertu ondorean Berriatua jaunari bialdu.

i) *Bakoitzak dakarrenetik*: Haritschelhar jaunak aditzera ematen du Frantziako Edukazio Nazionaleko ministroagandik duten berria, helduden urtetik emanen direla irakaskintzan euskarazko klaseak. Berri hau pozik entzun da.

Hartu diren zenbait txosten urrengo bilerarako uzten dira gaurko batzarra luze joan delako.

Beste gabe, ohi dan otoitzarekin bukatu da batzarra.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1971-X-29

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1971ko urriaren 29an, arratsaldeko laurretan.

Bildu dira: Luis Villasante buru, Arrue, Diharce, Irigaray, Irigoyen eta Satrustegi jaun euskaltzainak; Altuna, M.ª F. Arregi, J. Estornés Lasa, Fernández Setien, S. Garmendia, Intxausti, Kintana, Lizundia, Ruiz

Urrestarazu, Patxi Uribarren, eta Zatarain jaun-andere euskaltzain laguntzaileak, San Martin idazkari dala.

Ezin etorria adierazi dute Aita Damaso Intzakoa, Haritschelhar, Layen, Lafitte, Lojendio eta Zabala jaunak

Ohi dan otoitzarekin hasi da batzarra.

Iraileko agiria onartzean, Zatarain jaunak egin ditu zenbait ohar, idatz araueri buruz. Argitu da, irailean presentatu ziren hiru punduetatik lehena soilik hartu zela ontzat, eta beste biak euskaltzain numeroen eritzia jakin ondorean berriz ekarriko dala batzarrerara.

a) *Har-emanak*: Patxi Uribarrenen gutuna, laguntzaile izendatua izan dalako eskerrak emanaz. Bera batzarrerara etorri denez, euskaltzainburuak ongi-etorria eman dio guztion izenean.

Dr. Hans Mukarovsky-ren gutuna Viena-tik, urte honen bukaerarako euskara-bereber hizkuntzeri buruz eginak dituen lanen sintesis bat bidaliko digula EUSKERA aldizkarirako.

A. Irigaray jaunak adierazten du, izkribuz, Euskal Alfabetatze gorabehera batzuk azalduaz, eta beste batzuk geroagorako utziaz, zeren goizean batzordeko batzuekin bilera bat izan baidute, eta bertan Alfabetatze Batzordearen batzar orokar bat egitea erabaki da. Batzar horretara Irigaray jaunak ikastaroetarako testuen egitarau txosten bat eramango du eta Lizundia jaunak eratze aldetik dauden hutsunak zuzentzeko, alfabetatze bulego eta ikastaron eragileek bete beharko dituzten baldintzen beste txosten bat. Batzar hori egin eta hurrengo Euskaltzaindiarenean bere berri emango da.

Hartu diren liburukak: Jose Maria Arrue apaizak erregalatua, Gregorio Arrue zonaren esku-izkribuzko liburua, Bizkaierazko aditzaren estudioa; eta Real Academia Gallega-ren buru den Sebastián Martínez-Risco-k bialtzen digun liburuzka, *Normas ortográficas e Morfoloxicas do idioma Galego*. Eskerrak bihurtzea erabaki da.

Diharce "Iratzeder" jaunak, Frantziako Irakaskintza Estudioen Sekretaritzak Donibane Lohitzunen egun hoietan dituen bilkuretan euskararen irakaskintzari buruz ere zenbait azterketa egingo direla, bera, Belokeko izenean agertuko dela; eta batzarrak Euskaltzaindiaren izena ere berak eramatea erabakitzen du.

Irigoyen jaunak aditzera ematen du Bizkaian, agintarien aldetik eragozpenak jarraitzen dutela bertsolari saioak egiteko. Lauron saio bat galerazi zutela. Eta uste du ahaleginak egin beharko direla hori zuzendu dedin.

b) *Irakasle karnetak*: Altuna jaunak adierazi du batzordekoak goizeko bileran zer jo-mugatzuk erabaki dituzten. Euskal kulturaren jakinduriaraz jarriko diren bi mailak hau bete beharra: I. mailan, Euskal Herriari buruzko kultura orokorra, Literatura, Historia, Geografia, Euskara; II. mailan, Literatura, Historia, Euskara, eta Hiztegi teknikoa. Lehendik dituen estudioez gainera hornitzeko da hau.

Euskera irakaslearena oraindik zeharo erabakitzeke gelditzen da. Datorren batzarrerako plan oso bat gertatua ekartzekotan gelditu da.

d) *Toki-izenak*. Idatz arauetazko batzordearen erakunde berria: Luis Villasante jaunak txosten bat irakurri du. Hona hemen beronen mamia: Euskara idatziaren arauak estudiatzeko jarri zen Batzordeak sail berezi bat hautatu du datorren urteko lanetarako: hots, herrien

eta herritarren izendegia osatzea eta ahal dela finkatzea. Herri izendegi ofizial baten premia gorrian gaude, eta horren faltaz nahaspila handia ikusten da gure aldizkarietan. Sail berezi honek dituen katramila eta problematika azaldu du, eta orain arte eginak diren lanen berri eman ere bai. Azkonik, barruti hontarako egokitu dedin, idatz arauetazko Batzordea eraberritu egin behar zela esan du, eta batzorde berrituaren izeinak agertu ditu. Luis Mitxelena jauna izango da buru eta Jose Luis Lizundia idazkari. Hortaz gainera eskualde bakoitzetik bokalak eta kontseilariak hautatu dira: S. Garmendia, Ruiz Urrestarazu, J. M. Satrustegi, eta Jean Haritschelhar. Eskualdetako arduradunak: Bidazoaz-handik, Dassance eta G. Eppherre; Arabatik, G. López de Gereñu eta O. Apraiz; Bizkaitik, L. Akesolo eta L. Villasante; Gipuzkoatik, Y. Etxaide eta J. San Martin; Nafarroatik, A. Irigaray eta Basilio Sarobe; eta Errioja aldekoa, J. J. B. Merino Urrutia.

J. M. Satrustegi jaunak, gai honi buruz Nafarroako partean Institución "Principe de Viana" egiten ari denaren berri eman du. Hain zuzen, guk proposatzen dugun lanerako hain ongi etorriko dena.

e) *Txomin Peillenen txostena*, "Kirio" eta "Soin" hitzei buruz: Olabideren *Giza-Soiña* (1917) liburuan *Kirio* eta *Soin* hitzak gaizki adieraziak direla, aditzera ematen du, eta heren xehetasunak agerrerazi; lehen, *Kirio*, *médula de hueso* eta *tuétano* adierazteko dela, eta ez *nervio*; *Soin* hitzarekin berdin egiten duela, ideiak itzultzerakoan, ideia hauek alderantziz. Baina lehenago *Soin*-ekin egin zuen bezala agertu behar duela Euskaltzaindiak *Kirio-ren* egiazko esan nahia; eta era berean aditzera ematen du, "*vaso sanguíneo*", *Odol zain* eta "*nervio*", *Zain* esanenezkeala.

f) *Filatelia hiztegiak*: Aramaioko batzarrera X. Gereño jaunak egin zuen eskariari buruz mintzatu da. Filatelia izenak finkatzeko batzorde bat izendatu, alegia. Hauxe erabaki zen: X. Gereño jaunak berak, gauza hortan jakitun direnen kontseiluaz, osa dezala izendegi hau, eta hori egindakoa bere lana Euskaltzaindira ekar dezako, hemen azken eskua eta baietza emateko.

g) *Bakoitzak dakarrena*: Arrue jaunak gogorazten du diru-laguntza eskeak berritu beharra. Diputazioeri memoria batekin batean agertuko zaizkie.

Satrustegi jaunak dio, Fagoaga zenaren Gramatika bat utzi zuela Euskaltzaindiaren burugoa, eta eskuratu nahi luke argitara eman ahal izateko. Baita ere, *Fontes*-en edo edizio berezi batean Elkanoko Lizarragaren lan argitara gabeak publikatzeko asmoz direla. Berri hau pozik entzun da.

Ohi dan otoitzarekin bukatu da batzarra.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1971-XI-26

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1971ko azaroaren 26an, arratsaldeko lauretan. Bildu dira: L. Villasante buru, J. Haritschelhar buru-ordetzko, Arrue, Diharce, Irigaray, Irigoyen eta Lafitte euskaltzain jaunak;